

REPORT REGIONY

Ústecký kraj

Regionální spolupracovnice:

Mgr. Natálie Schneider – koordinátorka pro práci s vícejazyčnými dětmi při PPP Ústeckého kraje, lektorka psychologie, NPI – odborná pracovnice pro Ústecký kraj, META o.p.s. – regionální pracovnice pro ÚK od roku 2022.

Téma platformy:

Wellbeing aneb jak se cítí vícejazyčné děti na základních školách v Ústeckém kraji

Datum: 16. 5. 2024

Anotace: Sdílecí online setkání pro základní školy a další organizace, zaměřené na dobrou praxi při spolupráci týmu školního poradenského pracoviště i spolupráci s externími organizacemi při podpoře psychické pohody (nejen) vícejazyčných dětí

Věnovali jsme se tématům:

- jak poznat, že se (nejen) vícejazyčné dítě pravděpodobně potýká s psychickými problémy
- role týmu školního poradenského pracoviště při péči o duševní zdraví dětí
- jak postupovat při potřebě poskytnutí psychologické pomoci nebo krizové intervence, na koho se obrátit
- jak podporovat učitele, aby mohli pečovat o psychickou pohodu dětí propojení aktérů v regionu, kteří se věnují duševnímu zdraví dětí a dospělých s migrační zkušeností

Hosté platformy:

- Mgr. Marcela Prokúpková – ředitelka ZŠ Plynárenská, Teplice
 - do školy přichází velký počet vícejazyčných dětí i romských dětí, které jsou na jiných školách odmítány nebo si s nimi nevědí rady – dobrý příklad proinkluzivního přístupu
 - multikulturní třídy – jak pracují s mateřskými jazyky dětí
- Mgr. Nataliia Didykova – UAP na ZŠ Aléská, Bílina
 - dobře fungující tým ŠPP
 - příklady pomoci dětem z praxe, kdy byla poskytnuta psychologická intervence – co se v těchto případech osvědčilo
 - jak vedení školy vede pedagogy k tomu, aby děti byly ve škole vítané a podpořené

- Mgr. et Mgr. Daniela Hrdličková – PPI Ústí n. Labem
 - mají velkou praxi s vícejazyčnými dětmi, které jsou v psychické nepohodě
 - faktory ovlivňující wellbeing
 - aktivity na podporu duševního zdraví
 - kontakty na ukrajinské psychology
- Ing. Bc. Jana Petržílková – OS ČČK Litoměřice velitelka humanitární jednotky, krizová manažerka OS ČČK Ústeckého kraje, koordinátorka projektu EU4HEALTH pro UK
 - smysl projektu je poskytovat psychologickou podporu lidem (včetně dětí) zasaženým konfliktem na Ukrajině, pomáhajícím a pracujícím s UA komunitou, vzdělání v oblasti duševního zdraví a propojování odborníků na duševní zdraví.
 - představila krajské intervenční týmy včetně kontaktů na ukrajinské psycholožky
- Irina Kalinina – pracovnice kulturního a integračního centra „Svit“ v Litoměřicích, sdělila kazuistiku, příklady dobré praxe

Příklad dobré praxe z Ústeckého regionu

V Ústeckém regionu probíhá intenzivní spolupráce některých škol, pedagogicko-psychologických poraden a Českého červeného kříže. Díky této spolupráci se podařilo poskytnout efektivní pomoc dětem zasaženým válkou na Ukrajině, které trpěly vážnými psychickými problémy.

Osvědčily se zejména tyto postupy:

- Všimli jsme si změn v chování žáků.
- Zjištění podrobností incidentů, domluva, pohovory (na chvíli to pomohlo).
- Při opakovaném chování (záškoláctví, agresivita) jsme kontaktovali rodiče.
- Kontaktování PPP, setkání Mgr. Schneider se žáky a jejich ZZ v PPP.
- Schůzka ŠPP, hledání řešení problému.
- Další schůzka ŠPP za účasti Mgr. Schneider se ZZ a žáky (individuální pohovory a pohovory za přítomnosti všech zúčastněných).
- Nastavení pravidel (docházka, výuka, DÚ, slušné chování).
- Nabídka podpory.
- Protokol z jednání (stručný zápis ze setkání, podpisy).
- Dobře fungující ŠPP.
- Podpora vedení školy

Zjistili jsme:

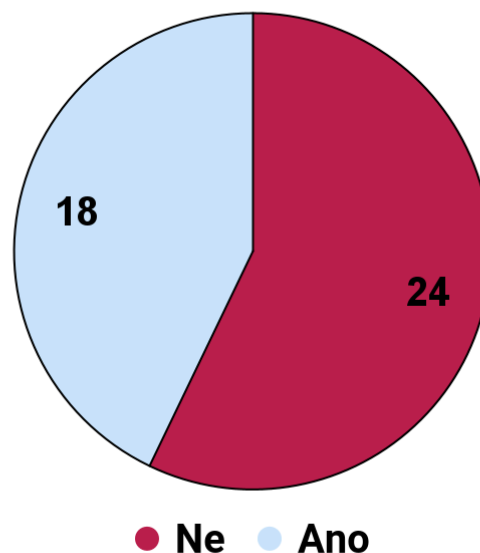
- Po příchodu VJ žáků do ČR je nezbytné se nejdříve zaměřit na ošetření jejich potřeb v oblasti duševního zdraví a wellbeingu. Teprve v situaci, kdy jsou ošetřeny tyto základní potřeby, má smysl začít vzdělávat.
- Abychom mohli věnovat svou energii wellbeingu ve školách, musíme se nejdříve věnovat také svému vlastnímu wellbeingu.

- Musíme se více ptát učitelů na jejich potřeby. Protože chceme, aby se na toto ptali dětí. Ale ve chvíli, kdy se na to učitelů nikdo neptá, neumí to sami vyjádřit.
- Také je dobré mít na každé škole koordinátora pro vícejazyčné děti – uleví se pedagogům, žákům, rodičům.

Další příklady dobré praxe škol z regionu

V odpovědích účastníků platformy

1. Máte zkušenost s vícejazyčnými dětmi, které mají (měly) psychické problémy?

Jak jste ve vaší škole postupovali při poskytnutí pomoci VJ žákům?

- spolupráce ŠPP s rodiči
- pomoc školního psychologa
- nabídka volnočasových aktivit, kroužků, doučování ČDJ
- využili jsme pomoc organizací CPIC, PPP, ČČK, NPI, META o.p.s.

Jak ve vaší škole pečujete o duševní zdraví (nejen) vícejazyčných dětí z hlediska prevence - předcházení vzniku psychických potíží?

- Monitoring od nástupu do ZŠ, rodinná a školní anamnéza, zjištění migrační historie.
- Informovanost rodičů a žáka o pravidlech a chodu školy.
- Individuální přístup, motivace, podpora začleňování.
- Škole se vyplatí mít k dispozici rodilou mluvčí - paní asistentku, koordinátora, učitelku, která působí jako překladatelka a děti si s ní mohou popovídat ve svém mateřském jazyce a svěřit se.
- Pravidelně si s dítětem povídat, zajímat se a informovat se o jeho pocitech.

- Okamžitá diagnostika úrovně ČDJ a nastavení jazykové podpory - hodiny ČDJ.
- Spolupráce týmu ŠPP, pedagogů, šk. psychologa.
Práce s celou třídou: pravidelné třídnické hodiny, kruh důvěry, aktivity v rámci prevence, adaptační kurzy, besedy, schránka důvěry, výlety, školy v přírodě, projektové dny apod.

Jakým způsobem vaše škola podporuje učitele, aby mohli pečovat o duševní pohodu (nejen) vícejazyčných dětí?

- Podpora vedení, pravidelné schůzky, metodické vedení vyučujících, supervize, možnost využití služeb externího mentora, kouče.
- Dobré vztahy v kolektivu, osobní ohodnocení, příspěvky na dovolenou.
- Pestrá nabídka DVPP, školení, workshopů, osvěta.
- Informovanost, materiály v rámci jazykové přípravy.
- Činnost školního poradenského pracoviště, možnost konzultací.
- Nabízí preventivní programy, schůzky a akce s rodiči, kde se nastavuje spolupráce.

Dále se účastníci platformy zajímali o kontakty na psychologickou intervenci pro vícejazyčné děti.